

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Jako priporočljiv način zasaditve novih vinogradov in zagnojitev istih.

(Dalje in konec.)

Tako izvršena zasaditev novega vinograda kakor smo jo v zadnji številki „Dol. Novic“ popisali, ima pred ono, pri kateri se vsako jamico z lastno zemljo zasiplje, gotovo neutajljive prednosti. K prednosti gre pa prvič to prištevati, da postane premikanje zemlje pri priporočenem načinu zelo za polovico manjši. Drugič je odločna prednost tega načina tudi ta, da se celo delo popolnoma v redu vrši, tako da ni mogoče, da bi bil drug drugemu delavcu na poti, da bi drug drugega v izvrševanju svojega dela kaj motil. Ako se razpolaga čez še večje število delavcev, potem se ta priporočena zasaditev na podstavi „delitve dela“, katera zamore vedno le jako koristna, nikoli pa škodljiva biti, lahko še bistveno pospeši in sicer tako-le:

Vsakemu delavcu A, B, C, D doda se še enega delavca, vsakemu tako doseženemu paru ali pa tudi večim parom delavcev skupaj pa še dva delavca. Pri taki razdelitvi dela imata dva delavca v vsaki vrsti dosti posla z zasajanjem samim, dva pa z vednim donajanjem komposta ali gnoja za več parov sadilcev skupaj. Vsak par sadilcev razdeli si lahko delo zasajanja med sabo dalje še tako, da pri prvi trti eden le jamico dela, drugi pa vse drugo delo izvrši, torej vlaganje komposta, privezanje trte, potlačenje zemlje. Pri drugi trti si pa zamoreta delo menjati, tako da tisti delavec, kateri je pri prvi trti jamico delal, pri drugi kompost vlaga, trto umešča ter priveže, vso zemljo potlači, drugi pa jamico koplje. Vsak par delavcev razdeli si pa delo saditve tudi lahko tako, da v eni celi vrsti trt eden le jamice napravlja, drugi pa le sadi, v drugi celi vrsti pa da si delo zopet menjata. Za doprinasanje komposta ali gnoja biti morajo seveda lahki koši na nosilnicah ali lahki nosilni zaboji na razpolago. Na popolnoma enak način izvršuje se tudi lahko gnojitev še mladih vinogradskih zasaditev, katere se namerava v jamice zagnojiti. Le ta razloček nastane pri gnojitvi, kar se razdelitve delavcev tiče, da en delavec v vrsti okolo trt veliko širše pa plitvejše okrogle jamice napravlja, drugi pa v jamice kompost ali gnoj spravlja, katerega dva delavca donajata ter ga v istih dobro z nogami potlači. Prava razdelitev dela in razdelitev delavcev v isto, je povsod pri vsakem delu velike bistvene koristi in tako tudi pri zasajanju novih vinogradov oziroma pri gnojitvi istih. Nered pa vsako delo otežuje in podražuje. —1—

Skupno osuševanje premokrih travnikov.

Naša Dolenjska se ne more ponášati z bogatimi travniki. Pri nas je primeroma malo travniškega sveta, pa še ti travniki, kar jih imamo, trpe v mnogih legah zaradi prevelike moče. Kolika škoda je to za našo živinorejo! Koliko več krme in boljše krme bi se lahko pridelalo po teh travnikih! Koliko lepega in ravnega sveta leži na ta način leto za letom na pol mrtvega in neizkoriščenega! Pičle košnje, trdo in kislo seno, to je vse, kar pridelamo iz takih travnikov. In koliko več bi se lahko dobilo, koliko boljše bi bila naša živinoreja, ako bi se ti travniki osušili. Res, čuditi se moramo, da naši gospodarji tako ravno-dušno gledajo škodo, katero jim leto za letom dela preobilna voda in da se vzlic vsej tej škodi nič ne ganejo. Kolikokrat bi se dalo z malimi stroški napraviti potrebne jarke in konec bi bil slabim vspehom, ki jih imamo sedaj na takih travnikih. Ali nič se ne stori! Raje se trpi naprej staro škodo!

Na mokrih travnikih ni druge pomoči, kakor ta, da se preobilna moča odstrani. Le na ta način je mogoče zboljšati košnje. Tukaj ne pomaga nobeno gnojenje in nobeno umetno gnojilo. Dobre trave in detelje ne trpe moče, in naj je zemlja sicer še tako ugodne sestave. V taki zemlji napolnuje ljuknjice voda namesto zrak in to je slabo; kjer manjka zraku, tam manjka tudi živeža in življenja. V taki zemlji se ne morejo razvijati korenine, ampak nasprotno, one nam segnjijejo. V premokri zemlji rastejo le slabe trave in zelišča, ki so po naravi ustvarjene za take lege. Sladkih in žlahtnih trav in dobrih detelj pa zastonj iščeš. V taki zemlji pa tudi gnojenje nič ne zaleže, ker manjka zemlji zraku in potrebne toplote za ugodni razkroj gnojil.

Skrajni čas bi bil, da se tudi pri nas zdramimo, da se otresemo naše starokopitnosti in da začnemo osuševati travnike, ki trpe vsled prevelike moče. Če ne gre posamezno, pa skupno! Koliko lepih in rodovitnih travnikov bi se dalo pridobiti za našo živinorejo, ako bi se gospodarji resno poprijeli osuševanja. Marsikje bi zadostoval en sam srečno izpeljan jarek, pa bi bil konec dolgotrajni škodi. Tukaj se pač vidi, koliko dobrega bi se dalo doseči, ako bi si gospodarji podali roke in skupaj poprijeli takega dela. V malokateri stvari se da na Dolenjskem združenimi močmi toliko dobrega doseči kakor pri osuševanju travnikov. Zato pa proč s tisto prirojeno našo nezaupljivostjo in čvrsto na delo! Treba je le resne volje in skupnega dela in vse se doseže. Ako se gospodarji celih vasi združijo za tako skupno delo, se tudi stroški izdatno znižajo ne glede na to, da se v takih slučajih prej dobe javne podpore, kakor če se

loti posamnik takega dela. Ne puščajmo tedaj naših travnikov v nemar, da raste po njih pičla in slaba krma, ampak zboljšujmo jih, da se povzdigne naša živinoreja in z njo vred tudi naši dohodki. —r—

Koliko detelje se lahko seje?

Dolenjci se moramo poprijeti v prvi vrsti pridelovanja krme in živinoreje, če hočemo, da nam naša posestva več neso. Obilna krma je prvi in glavni pogoj za dobro živinorejo in za naše dohodke. Če manjka krme, manjka vsega; manjka živine, manjka gnoja, pridelkov in denarja. V nasprotnem slučaju se pa vidno zboljšuje vse gospodarstvo. In v resnici vidimo, da so še najbolj trdni tisti kraji, kjer se pečajo gospodarji poglavitno s pridelovanjem krme in živinoreje.

Za nas Dolenjce je pridelovanje detelje zelo važno po vseh tistih krajih, kjer manjka travnikov. Zato je pa važno tudi vprašanje, ali se da po teh krajih pridelovanje detelje razširiti ali ne.

Kar se tiče kranjske ali domače detelje, vemo iz izkušnje, da se ta detelja ne da sejati, kolikor bi je kdo hotel. Če jo sejemo preveč, tako da pride prehitro zopet na tisto njivo, pa se pridelki znižajo. Glede pridelovanja domače detelje velja pravilo, da je najbolje, ako jo sejemo še le po preteku 6 let zopet na tisto njivo. Seveda se je v tem slučaju, če obsejemo samo šesti del vseh njiv z deteljo, malo prideluje. Času primerno in važno je, da se prideluje več detelje in v tem oziru so pokazale izkušnje, da se da tudi vsako četrto leto sejati na tisto mesto, ako se z dobrim gnojenjem skrbi za to, da ji ne zmanjka v nižji plasti potrebnih redilnih snovi. Z dobrim gnojenjem in s porabo umetnih gnojil bo tudi pri nas kazalo, da razširimo pridelovanje domače detelje. Prav uspešno se da pa njen pridelek tudi na ta način povzdigniti, da sejemo med deteljo pripravne trave, kajti v tem slučaju se da detelja po dve leti kositi. V naših razmerah bi si še najlaže na ta način pomagali do večjih pridelkov.

Kar se pa tiče lucerne ali nemške detelje, je pa tudi znano, da se sme še le po preteku večih let sejati zopet na tisto mesto. Izkušeni gospodarji trdijo, da ne sme lucerna toliko let priti nazaj na tisto njivo, kolikor let je prej trpela. In prav imajo! Pridelek lucerne se da pri nas še povzdigniti, če tudi ne v taki meri, kakor dela tu pa tam kak posamezen gospodar. Poznal sem gospodarja, ki je skoraj vse njive obsejal z lucerno. Nekaj let se dobi res veliko krme, če sejemo toliko lucerne. Kaj pa potem, ko lucerna opeša in jo je treba preorati? Potem nam pa manjka prostora za pridelovanje lucerne in druge detelje. Iz tega pa sledi, da ne smemo lucerne poljubno veliko sejati, ampak da je treba za njo le toliko prostora odločiti, kolikor ga lahko pustimo brez škode za prihodnjo setev lucerne in brez škode za pridelovanje domače detelje. — Pridelek detelje se da še najlaže razširiti, ako sejemo med deteljo pripravne trave. Take mešanice dajejo bogatejše košnje in lahko se jih v krajšem času seje zopet na tisti prostor. Take mešanice trpe pa tudi dokler hočemo.

—r—

Politični pregled.

Na Ogrskem so obhajali 9. t. m. 40 letnico, odkar je bil cesar Franc Jožef I. kronan za ogrskega kralja. Cesar je prišel k tej slavnosti in nameraval ostati v Budimpešti kakih 8 dni, a se je kar nenadoma vrnil na Dunaj dosti pred določenim časom. Kaj se mu je zamerilo, da je tako odločno pokazal Ogrom hrbet, ni še za gotovo znano. Eni menijo, da ga je globoko užalilo ravnanje zbornice z rumunskim poslancem Vajdo. Tega so namreč narodni prenapeteži iz samega narodnega sovraštva vrgli iz zbornice. O priliki cesarjevega obiska so bile velike demonstracije za splošno in enako volivno pravico.

Cesar bo obhajal drugo leto 60 letnico vladanja. Nameravali so napraviti razstavo, a se ni posrečilo; dunajsko mesto je za to določilo 10 milj. za zgradbo bolnišnic.

Državni zbor se snide 17. t. m. Veliko preglavic je delal politikom „svobodni selni blok“. Blok se imenuje združenje več strank; pri nas so hoteli združiti vse stranke, ki imajo na programu boj zoper cerkev. A se ni dalo narediti. Nasproti pa bodo v državni zbornici prav močne krščanske stranke, tako n. pr. šteje zveza kršč. socialcev in katoliškega centra 96 članov in brez nje ne bo mogla nobena vlada računati na uspeh. Močna je tudi stranka soc. demokratov (86 mož). V kakšen klub da se bodo zjedini slovenski in hrvaški poslanci, še ni dognano.

Na Nemškem cesarskem dvoru so prišli na sled velikanskim škandalom. Najožji cesarjevi prijatelji, so živeli najgrše in najostudnejše življenje, radi kakršnega bi preproste ljudi zašili za par let. In ti propali ljudje so komandirali cesarja! Lepa ta!

Na Francoskem se je spet enkrat pokazalo, koliko velja toliko hvaljena „svoboda in enakost“. Francoska vinarska postava je jako kritična, ker pospešuje ponarejanje vin. Vinorejci so prosili vlado, naj odpravi njim pogubno postavo, a zastonj. Zato so priredili velikanske demonstracije, nad polovico vinorejcev se je zbralo in zahtevalo, naj je postava njim v prid a ne kapitalistom.

Na Portugalskem bi radi odstavili kralja, ker hoče tri leta vladati brez parlamenta.

Ruska дума bo imela bržčas le še kratko življenje, utegnejo jo kmalu razpustiti. Če bo to pomirilo duhove, je veliko vprašanje.

LISTEK.

Spomini starih dni.

(Dalje.)

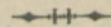
Kako je bilo na našem trgu ob času dobrih letin? Ob času, ko so bile črešnje, se je začela trgovina čez teden ob 6. uri zjutraj, postavile so se ženske z jerbasi tik hiš od karvarne gor čez Ogorencevo hišo; to so bile lepe črešnje, proti 9. uri so te že prodale, prihajale so nove z jerbasi v nekaj manjšem številu, a te so stale do kakih dveh popoldan. Ob 4. uri popoldan so prišle zopet nove, po kakih 10 jerbasev, te so stale do kake 6. ure, ako niso mogle do tja prodati, šle so po ulicah in so po hišah za nizko ceno ponujale, a merice so imele velke in ne take kot danes. Ta dnevni red je trajal, dokler so se črešnje dobile, kake dobre dva tedna. Nekega večera sem bil sam zraven, prinesel neki mož

koš črešenj naprodaj, trg je bil že razsvetljen in mož postavi koš pod svetilko. Vprašal sem ga, zakaj da je tako pozno prišel? Pravi: imel sem delo in jutri ga imam zopet, denarja potrebujem in mislil sem si, saj je v mestu dosti ljudij, bodo že kupili. Po trgu je bila živahna promenada odlične gospode, okoli koša je stalo več obrtniških vajencev; v mestu niso bili potrebni črešenj, ker jih je bilo cel dan dosti, le vajenci ti bi jih še radi zobali ali denarja ni; gospe in gospodične so bile radovedne, kaj ima mož tako pozno naprodaj, ko vidijo črešnje vprašajo vajence, ako bi jih hoteli zobati? Ti pritrdijo, gospe pravijo možu, da naj kar naprej meri, vajenci stopijo v vrsto; tisti, ki so jih že dobili pravijo, da jih še niso in tako je bil koš kmalu prazen; gospem je napravilo to zabavo, kmetu dobroto, vajenci pa niso bili jezni na gospe.

Ko so se pričele zgodne hruške, jih je bilo vsaki dan dosti, pozneje dobile so se lepe „salpurgerce“, „puterpirnice“ itd. Kasneje so se dobile debele okusne breskve, kalanke kot darancije jih je bilo na izber. Na porcijunkulo so nanegli mnogo sadja različnih vrst: cibar, rumenih sliv, šterboncelnev itd. Porcijunkula je bila poprej v mestu kaj močno obiskana, trgovina je bila tisti dan kaj velika, trg je bil natlačen ljudij, zunanjih kramarjev je prišlo mnogo, Hrvatov s polnimi vozovi čebule, to je bilo žakljev po trgu na sto in sto, različnih živil prinesli so v mesto. To ti ni bilo na trgu prostega prostorčka, ljudje so prišli od Vinice, Dragatuša, Kostanjevice, Žužemberka, Trebnega, Mokronoga in okolice po mnogo ur daljave. To ti je bilo štantov živil in perutnine, da je bilo čuda, mnogo živil se je prodalo, ostala živila so ženske nesle v vojašnico v kantino, a nekaj moralo je pač iti še nazaj. Naši trgovci so se veselili trgovine ali tistega dneva so se bali zaradi prevelikega navala ljudi, ako si zvečer trgovca vprašal, kako je ta dan preстал, slišal si ga reči: čast Bogu, rad kaj prodam, ali take vojske se bojim. Danes je od porcijunkulske trgovine le še neka mala senca ostala, ter tudi polovico manj ljudi prihaja, kod poprej. Vprašal sem poznejša leta nekega Hrvata, zakaj ne pripelje več toliko čebule. Pravi: pri vas ni več tiste trgovine ko je nekdaj bila, vozimo jo v Karlovac. Čespej je bilo v taki množini ne veliko manj kot črešenj za dobiti, večkrat jih je kdo še v „šajtergi“ pripeljal po 20 do 25 za en krajcar. Grozdja je bilo po več jerbases ob nedeljah in pondeljkih, čez teden manj, vendar vsak dan nekaj; veliki grozdi po 2 krajcarja, srednji 2 grozda za en krajcar, mali po 3 za en krajcar. Tepke, skurše in tako sadje, ki se danes na trgu le redko ali več ne vidi, vsega tega je bilo dosti. Kako je bilo v jeseni in po zimi z jabolki ste slišali. Letni sejmovi so bili kaj močno obiskani, ker še sejmi ni bilo, ne toliko z živino, ampak z različnim blagom in živili. Stale so na trgu lope (ute) na desno in levo, za lopami bili so štantje, a teh je bilo mnogo, kramarji z različnimi izdelki prišli so iz Jaske, Samobora, Brežic in Karlovca z različnimi koci, iz Ljubljane, Gorenjskega so prodajali domače sukno, platno, kožuhe, kučme, kape, bakrene posode itd. V pondeljek popoldan začela se je že barantija, v torek nisi lahko čez trg prerinil, pri vsakem štantu je bilo preobloženo z ljudmi, a ljudje so pa tudi Bog ve koliko ur daleč na sejm prišli. Po noči so pustili blago v lopah, mnogo kramarjev je še čez noč ostalo, v sredo prodajalo se je do 4. ure popoldan; živo je bilo na trgu, domačini in iz okolice so kupovali, zadnji kramarji šli so s svojimi vozovi v četrtek dopoldan proč. To so bili sejmi, ki so res pravi pomen imeli, to je bilo pa le tisti čas tako, ko ni bilo v okolici toliko sejmov, in ljudje so do kake prodajalne 3 do 5 ur hoda imeli, a danes je to drugače. Nekaj obrtniških izdelkov je prišlo danes iz navade, druge so pa tovarne zadušile, tako da danes obrtnik ni več na tisti stopnji, kot je poprej bil. Zadnje pondeljke pred božičem in veliki četrtek je bil naš trg bolj z živili napolnjen kot sedaj, bilo je po dve vrsti žensk na desno in levo, na levi bilo jih je manj. Pred božičem so naši Kočevarji v velikem številu prinesli več košev orehov in lešnikov; to je jenjalo. Po zimi prinesle so ženske tudi mnogo kopunov, dobili so se par po en goldinar do 1 gld. 20 kr., danes jih že mlade gospodinje, ako jih ne bodo druge videle, še poznale ne bodo, če se pa še kaki na trgu zagleda, ta je pa slan. Race dobil si par po 60 do 70 krajcarjev, mislim da so danes nekaj več, purman 1 gld. 40 kr., za 1 gld. 70 kr. ta je bil pa že dečko, par

piščancev za ocvreti 30 do 35 kr., po 50 kr. so bili pa že za peči, jarca kokoš 40 do 50 kr. Ej kaj vam bom razkladal pa „apetit delal“, mar molčim, saj danes ni tako. Akoravno ni bila draga govedina, rekli so ljudje: kupimo raje piščance, so ceneji, danes pa študiraj, kaj je ceneje. Poprej se je reklo, potrudi se in boš kak dobiček napravil, danes če se tudi od truda ubiješ, bo namesto dobička le zguba, danes ima le še velika industrija dobiček v roki, a mali barantavee je zmrznili.

(Dalje sledi.)

Domače vesti.

(Konferenca) sodalitatis Ss. C. J. za novomeško dekanijsko vršila se bode dne 20. t. m. v Stopičah ob 10. uri dop.

(Osebnostna vest.) V stalni pokoj bo stopil radi bolezni preč. g. Valentin Bergant, župnik v Mirni peči.

(V pokoj) je stopil č. g. Josip Kos, župnik na Selih pri Šumbregu.

(Imenovan) je bil č. g. Anton Jarc, namestni gimn. učitelj na priv. gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v Sent Vidu pri Ljubljani, za mornariškega kurata II. vrste v Pulju.

(Osebnostna vest.) G. Anton Šproc, c. kr. dež. vlad. kancelist je imenovan za c. kr. okrajnega tajnika v Novem mestu.

(Poročila) se bosta dne 17. junija gđc. Alojzija Gapp pl. Tamerburg in g. Vekoslav Pelc, mestni uradnik.

(Poročil se je) 12. t. m. g. Jožef Bojanec, posestnik v Šempetru z hčerjo g. Vinterja iz Straže.

(† Ivan Praprotnik,) c. kr. sod. oficijal v pokoji umrl je 7. junija v Kandiji poleg Grmske kmet. šole. Rojen Gorenjec iz Podbrezja, preživel je skoro ves čas svojega uradniškega službovanja v Novem mestu. Pogreba se je udeležilo prav mnogo in tudi prav odličnega občinstva, kar kaže, da je bil rajni vseobče priljubljen in spoštovan. Poleg drugih odlik imel je tudi vojno svetinjo kot spomin iz vojne l. 1866. Zbog tega ga je tudi en oddelek meščanske garde spremljal pri pogrebu ter oddal pri pokopu častno salvo. — Bodi mu blag spomin!

(Občni zbor) dijaškega podpornega društva novomeške gimnazije se bo vršil dne 20. junija t. l. v konferenčni sobi ob šestih zvečer.

(Prvo žrebanje) 20 delnic Dolenjskega Narodnega doma se vrši 20. t. m. popoldne ob 2. uri v pisarni gosp. dr. Albina Poznika, c. kr. notarja v Novem mestu. Pristop imajo delničarji.

(Prememba posesti.) Hišo g. Mascon v Novem mestu sta kupila gg. Leopold Kopač in Jakob Pavčič za 10.600 K.

(Šolsko leto 1907/08.) Vpisovanje za vsprejem v I. razred novomeške gimnazije se bo vršilo 5. julija t. l. od 3. do 6. ure popoldne. Vsprejemni izpit se začne 6. julija dopoldne o polu deseti uri. To se naznanja starišem, ki želé svoje sinove v prvi razred te gimnazije vpisati.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu maju 1907 je 192 strank vložilo 116.699 K 68 h. 272 strank vzdignilo 97.940 K 27 h, torej več vložilo 18.759 K 41 h. 4 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 11.480 K — h. 323 menic se je eskomptovalo za 104.557 K — h. Stanje vlog 3.027.761 K 54 h. Denarni promet 522.327 K 33 h. Vseh strank bilo je 1159.

(Hranilnica in posojilnica) za Kandijo in okolico, reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je mesca maja t. l. prometa 186.268-51 K. Vložilo je 118 strank 52.147-06 K, dvignilo pa 159 strank 36.562-95 K. Posojil je bilo danih 77 strankam 47.538 — K, a vrnilo je 57 strank 8759-26 K. Zadrugarjev je bilo koncem mesca 1645.

(Novomašniki.) Posvečeni bodo v mašnike naslednji gospodje bogoslovci: a) iz IV. leta: Bambič Jožef iz Dobrepolja, Bizjak Jožef z Breznice, Brecljnik Alojzij iz Št. Vida nad Ljubljano, Dagarin Matevž iz Škofje Loke, Koječ Francišek z Brezovice, Koželj Jožef iz Kamnika, Kulovec Francišek iz Toplic, Mrak Janez z Dovjega, Novak Francišek z Dobrove, Pravst Albert iz Tržiča, Rodič Friderik iz Št. Jurja pod Kumom, Supin Karel iz Ljubljane,

Šimnic Edvard iz Kranja, Škulj Karel iz Dobropolja, Turšič Leopold iz Loža; b) iz III. leta: Fatur Jakob iz Zagorja na Notranjskem, Klinar Tomaž z Jesenic, Kovač Janez iz Postojne, Krauland Andrej iz Poloma (Ebental), Pečarič Frančišek iz Metlike, Primar Janez od D. M. v Polju, Samsa Janez z Gore pri Sodražici, Zupančič Valentin iz Most pri Ljubljani. Subdiakonat bodo prejeli 10. julija, diakonat 12. julija, presbiterat pa 15. julija, izvzemši gg. Kovača in Primarja, ki bosta vsled nedostatka kanoniške starosti mašništvo prejela 5. septembra.

(V Lurd in Rim!) Slovenci krščanski! V Lurd se že napravljamo dolgo časa. Bli so sicer v teku petdesetih let, ondaj že mnogi posamezni Slovenci in tudi cele večje skupine, toda pravega narodnega romanja slovenskega v Lurd še ni bilo. In vendar izpolnimo — ako poromamo tja — izrečno željo božje Matere same, ki je dejala svoji izvoljenki Bernardki: „Hočem, da se sezida tukaj svetišče, da prihajajo ljudje sem in me tukaj časte.“ Prihodnje leto — 1908 — bo 50 let, kar se je prikazala sveta Devica in kar vrejo ljudje tja. Če kdaj, je sedaj ugoden trenotek tudi za nas, da izpolnimo že davno gojeno željo. In to bomo tudi storili. Storili v zvezi z brati Hrvati. Ako nas bo dosti, napravimo vsak svoj ylak, — oba ob enem času, — ako ne, se združimo oboji v en skupen vlak. Romanje je torej zagotovljeno, ker ni odvisno od števila udeležencev. Kolikorkoli jih že bo, — pojdejo. Ni se torej bati, da bi se namera zopet podrla. Vršilo se bo romanje kmalu spomladi, najbrž meseca maja, ko še ni velike vročine, na polju pa še ne presilnega dela. Razume se, da mimogrede gremo tudi v Paray le Monial, kjer se je razodelo Srce Jezusovo blaženi Mariji Marjeti Alakok. Tudi v Švici se mimogrede ustavimo na sloveči božji poti Marija-Einsiedeln. Cene se bodo pozneje naznanile, ko bodo dogovori s podjetnikom končani. Zaradi ložjega pregleda in uredbe se pa želi in prosi, naj bi se udeležniki pričeli oglašati takoj. Oglasila sprejema upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani. Prosimo torej, naj se oni, ki so že odločeni iti, koj priglase; oni pa, ki še niso odločeni, naj premišlujejo o tem, in ko so se odločili, naj naznanijo precej. — V jeseni mesca septembra o priliki zlate maše sv. očeta — pa pojde nekaj zastopnikov naših mladeniških organizacij v Rim, kjer bodo zborovali odposlanci vseh narodov. Mladeniška organizacija (Marijine družbe, izobraževalna društva in druga) ni zlepa kje tako izpeljana, kakor pri nas. Zato je pa prav, da se v zboru drugih pokažemo tudi mi. Seveda bodo mogli to pot narediti le premožnejši mladeniči. Nekaj takih je pa tudi po naših družbah in društvi. Do onih tedaj, ki to lahko zmorejo, se obračamo, da naj sprejmejo častno opravilo zastopnikov slovenskih krščanskih mladeničev pred sv. očetom, in naj se odločijo za pot v Rim. In kakor hitro se odločijo za to, naj tudi sporoče, da vemo, na koliko smemo računati, čim prej, tem bolje! Oglasila sprejema istotako upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani. Na noge torej, krščanski mladeniči slovenski, v večno mesto — pred sv. očeta, da tam izrazite in poklonite vdanost in ljubezen vse slovenske mladine do sv. Cerkve!

(Darovi.) Za nameravani spominek sv. Janeza ob mostu: neimenovan Janez 10 K. — Za prenovitev spominka Brezm. Spočetja Marije na Katarininem trgu: blag. gospe Jera Luzar v Gornjem Gradu 3 K, dr. Volčičeva 1 K, Neimenovana 1 K, Vidičeva 1 K, Brvarjeva 3 K, Mramorjeva 1 K, Jos. Kastelčeva 1.40 K, Stoparjeva — 40 K, Petričeva 1 K, Bučarjeva 1 K, Stefanovičeva — 40 K, Hajderjeva — 70 K, Rozina-Skabermetova 2 K, Smola 1 K, Žitkova 1 K, Rizzolijeva 1 K, Neimenovana — 40 K, Gerdešičeva 4 K, Vranešičeva 1 K in Zobec st. — 80 K. Gospodične Frančič Martina 1 K, Vaupotičeva 2 K in Ida Vidičeva 1 K. Blag. gospodje: Fr. Košiček 1 K, Bergman 1 K, Banič — 60 K, Ant. Globelnik 1 K, Ivan Hrovat 1 K, Blažon 1 K, Možina 2 K in Karol Grebenc, c. kr. dež. sodni svetnik v Gornjem Gradu 10 K. — Upamo, da bo mogoče spominek dostojno prenoviti do praznika Marijinega Vnebovzetja. Napraviti bode treba lično železno ograjo, pozlatiti venec zvezd in ves spominek osnažiti. Vsem dosedanjim darovalcem: Bog povrni stotero in pristrčna hvala! Živel! posnemalci!

(Razglas županstvom.) Razmere radi izseljevanja v državo San Paolo so prej ko slej zelo neugodne. Avstrijski

izseljenci se ne morejo delu na plantažah za kavo in s tem spojenim življenjem in stanovanjskimi razmerami vedno privaditi; v ostalem je draginja glede živeža na plantažah tako velika, da je težko si kaj prihraniti. Zelo redko se pripeti, da zadostuje zaslužek za nakup najpotrebnejših potreb za živež. Edino kmetovalci z družino, ki so popolnoma zdravi, in se ne boje težkega dela in prinesejo seboj kapital najmanj 1000 K, imajo nekaj upanja, da se previdno preživljajo. Prosta (brezplačilna) zemljišča se v državi San Paolo prej ko slej ne dobe.

(Cestni kanal) grade od Grma do Kandije v Krko iz cementnih cevij. Tako bo stara državna cesta, ob kateri nove hiše kar rastejo, obvarovana pred poškodbami deževnice.

(Prihodnji sejm) v Kandiji bo 20. junija 1907.

(Nesreče.) 27. majnika t. l. iskale so Marija Troje in Marija Šmit iz Poljan ob hudi nevihti pod eno smreko zavetja. Kar trešči v smreko in Troje zgrudi se mrtva na tla. Tudi Šmit bila je od bliska omamljena, a vendar s časoma zopet prišla k sebi. — Ravno tisti dan treščilo je v kozolec Antona Kos v Ločnem in ga vžgalo. Zgorel je v vso klajo kar je bilo v njem shranjene. Škoda znaša 3000 K zavarovalnina pa 2000 K. Ko bi ne bili ljudje takoj krepko gasili, vžgala bi se bila še druga poslopja, ker so komaj 10 korakov od kozolca oddaljena. — Navedeni dan treščilo je tudi v hlev Janeza Žitnika v Tihaboju št. 9 in ga vžgalo. Zgorel je hlev, žitnica, svinjak in šupa. Škoda znaša 1600 K. Tudi tukaj so ljudje tako pridno gasili, da se ogenj ni razširil. — 1. junija nastal je v hlevu Antona Makovec v Tomaževi vasi ogenj, kateremu je podstrešje zgorelo. Ljudje so na vso moč gasili in tako ogenj omejili, da se ni razširil, kajti vas šteje 40 h. št. in bila je nevarnost velika. Ognjegasci bili so povsod takoj pri požaru ter veliko nesreče zabranili. — Neka Marija Pugelj iz Rumanje vasi lazi okoli ljudi in nabira denar za neko bratovščino, za kar pa nima uradnega dovoljenja. Zvabila je vže precejšno vsoto denarja. Gg. orožniki so jo zalotili in naznanili oblastvu.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) poslala je narodna tvrdka I. Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih družbinih užigalic 1000 K. To je uže drugi tisočak, katerega je družba letos od omenjene tvrdke dobila. Slovenci! Kupujte in zahtevajte v vseh trgovinah, trafikah i. t. d. samo naše narodne užigalice!

(Novo Avstrijo — namreč novo po novi volivni postavi — nam kaže jako lepo in pregledno sestavljen zemljevid, ki kaže uspehe posameznih strank v tem volivnem boju in njih razmerje v novem državnem zboru, ter razmerje državljanov po davčni moči, narodnosti, izobrazbi itd. Izšel je pri tvrdki G. Freytag, Dunaj, stane 2 K ter se dobiva tudi v prodajalni J. Krajec nasl. in C. Tandler v Rudolfovem.

(Nove pravdne knjige!) Dr. E. Volčič je uredil in izdal: 1. Civilnopravdni zakoni (civilnopravdni red, sodni pravilnik, i. t. d.). Knjiga je popolen zbornik omenjenih velavnih določil. Obseg: XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K, poštnina 55 h. 2. Odvetniška tarifa, določila o rabi slovenskega in hrvatskega jezika pri sodiščih, sodne pristojbine. Obseg: 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 h, poštnina 10 h. Dobiti je v knjigarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Gospodarske stvari.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani) bo v četrtek 27. t. m. ob 9. dop. v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Poleg običajnih točk je na sporedu volitev predsednika in petih odbornikov. Po pravilih izstopijo letos predsednik gosp. Oton pl. Detela, deželni glavar itd. v Ljubljani in odborniki gg. Vaclav Gol, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju; Henrik baron Lazzarini, grajščak v Smledniku; Josip Pogačnik, državni in deželni poslanec v Podnartu; Viljem Rohrman, pristav kranjske kmetijske šole na Grmu in dr. Tomaž Romih, ravnatelj meščanske šole in župan v Krškem. Na vrsti je tudi predlog glavnega odbora glede imenovanja in stalnega nameščenja družbenih uradnikov in slug, kakor tudi razni predlogi kmetijskih podružnic. Opozarjamo na to vse člane iz Dolenjskega in želimo, da bi se udeležili

v častnem številu tega zborovanja toliko bolj, ker pridejo važne zadeve na razgovor in ker praznuje družba letos svojo stoštiridesetletnico.

— (Naročila na umetno gnojilo za ajdo.) Kdor želi ajdi pognojiti z rudniskim superfosfatom, naj se za to sedaj pobriga, ko je čas. Kmetijska podružnica novomeška je pripravljena preskrbeti potrebna gnojila, ako se gospodarji nemudoma oglase in zaarajo svoja naročila. Mnogo gospodarjev se je že oglasilo, toda premalo, da bi se naročil cel vagon. Podružnica bo do 20. junija sprejemala naročila. Kdor se do tega časa ne oglasi, naj se pozneje ne oglašuje več pri podružnici. Prav v takih slučajih se dobro vidi, kako potrebno bi bilo, da bi bili gospodarji naročeni na „Dolenjske Novice“, da bi se sproti lahko poučevali o tem, do kedar se je za kako stvar oglasiti. Poudarjamo to, ker smo prepričani, da se bodo mnogi še le takrat spomnili na potrebna gnojila, ko bo že prepozno. Berimo tedaj in poučujmo se o naših potrebah!

— (Stroji za košnjo in sušenje sena.) Kmetijska šola na Grmu je dobila v zadnjem času vse potrebne stroje za košnjo, obračanje in grabljenje sena. Stroji delajo prav dobro. Stroj za košnjo izda za 10 koscev in stane 500 K. Kdor se zanima za delo in nabavo takih strojev, naj se zgleda na Grmu. Večji pesestniki se bodo sploh morali poprijeti takih strojev, ako bodo hoteli pri današnjem pomanjkanju delavcev izhajati o času košnje.

— (Novo sredstvo namesto modre galice.) Za škropljenje trt rabimo še zmeraj z najboljšim vspehom galico in apno. Ker se pa galica v ceni čim dalje bolj draži, bo res misliti na to, ali bi se ne dalo s cenejšimi sredstvi bojovati proti peronospori na trtju. Zato utegne zanimati cenjene bralce, da se bo letos skusilo na mnogih krajih novo sredstvo z imenom „tenaks“. Tenaks je bel prah in sestoji iz 1 dela modre galice, 1 dela žvepleno-kisle glinice in 1 dela brezvodne sode. To zmes je treba v vodi raztopiti, da je pripravna za škropljenje, in sicer se vzame na 100 l vode 1 kg tenaksa. Vse šole in razni zaupniki so dobili po 4 kg tenaksa, da delajo z njim prve poskušnje. 1 kg tenaksa stane 68 h in je tedaj veliko ceneje kakor galica. V drugo je pa škropljenje s tem novim sredstvom bolj priprosto in enostavno, ker ni treba nobenega apna niti paznje na to, ali je raztopina morda prejedka ali ne.

— (Krtine na travnikih) so velika ovira pri košnji. Ker se krti in krtine v zadnjih letih zelo množe, bo kazalo tudi pri nas nastopiti proti krtu. Ta podzemeljska žival je sicer koristna zaradi ogrcev (črvov), ali če se preveč namnoži, pa dela škodo koscem in travniku. V Švici ne trpe krtov na travnikih. Zakaj bi jih pa pri nas v taki množini trpeli, ko nam delajo očitno škodo? Nekateri travniki so čisto preriti, tako da je več škode od krtov, kakor bi je bilo od ogrcev!

— (Ob košnji.) S košnjo travnikov se je že pričelo. Prav v tem času potrebujemo najbolj lepega vremena, da se ta pridelek, ki ga imamo, dobro spravi. Če bi začelo vreme nagajati, potem je porabiti vsak trenutek za sušenje, kajti nič ni slabšega, kakor po dežju izprijena in izprana krma.

— (Zatirajmo travniški plevel!) Po naših travnikih raste tudi dosti raznih „rož“, ki niso nič drugega kakor plevel. Te rastline so večkrat same na sebi škodljive, ker imajo strupene snovi v sebi, ali so pa tako malovredne, da jih ne kaže trpeti na travnikih, ker jemljejo veliko prostora, dajejo pa prav malo v košnji. Tak plevel je treba zatirati. Jesenski podlesek, ki ga imenujejo tudi ušivec, čmerika itd., se prav sedaj šopiri s svojimi debelimi, širokimi in temnozelenimi listi. Ta plevel je treba poruti, da se ne zaseje s svojim strupenim semenom, ki tiči v rujavih in triroglatih plodovih sredi listov. Zatirati je treba pa tudi drugi plevel, kakor škrobotec, razne vrste regrata itd., tedaj rastline, ki jemljejo samo prostor, ne dajejo pa nobene košnje. V tem pogledu so Švicarji veliko pred nami. Tam najdemo zares čiste travnike, obraščene z lepo travo in deteljo. Tam preganjajo plevel z zgodnjo pašo po travnikih. Dokler ni trava še za kositi, popasejo travnike, jih potem dobro zagnoje z gnojnicami in dobe poleg prve paše prav lepe košnje. Vse to se pa godi na ta način, da se posamezni travniki vsako tretje leto popasejo v zgodnji spomladi. Vsako tretje leto pride tedaj travnik na vrsto, da se popase. Travnike imajo zaradi tega razdeljene v 3 dele, tako da pride vsako leto en del na vrsto. Ta paša traja po 7 do 14 dni,

toliko časa, da se začne kositi zelena krma, ki se poklada potem v blevu. Seveda se popašeni deli kakor rečeno dobro zagnoje. Tako se dobi z ene strani dosti krme, z druge strani se pa najbolj vspešno *zatira zgodnji plevel in sploh plevel, ki se množi s semenom, kakor n. pr. škrobotec, regrat itd.

— (Zajka ali dvoletni dimek) se imenuje tista visoko rastoča in rumeno cvetoča plevelna rastlina, katere je po nekateri lucerni, zlasti po starejši vse polno. Čudno, da se ravno med lucerno tako dobro počuti. Ta rastlina je dvoletna. Prvo leto napravi nekaj listov podobnih regratu, drugo leto požene visoka stebila, ki dajejo, ako se posuše, same palice. Ker napravi zajka vse polno cvetja in semena, je treba zatirati ta plevel na ta način, da se pokosi pred cvetenjem. Če ne, se raznese seme na vse strani. Zgodnja košnja je tedaj glavni in edini pripomoček, da se varujemo pred tem plevelom po lucerni.

Smešnice.

* (Ne ve natanko.) Sodnik: „Torej vi ste v prepiru zagnali tožitelju v glavo vrček, da se je razbil na sto kosov. Ali je res to?“ Otoženi: „Gospod sodnik, tega pa res ne vem, ker nisem štel koscev.“

* (Modri stotnik.) Polk vojakov naj gre v nedeljo v vaško cerkev. A ker je bila cerkev premajhna, si stotnik izmisli nekaj prav čvrstega. Veli: „Kdor ne gre rad v cerkev, vstopi na levo.“ Nekako polovica jih stopi res na levo stran. K tem se stotnik obrne in pravi: „Sedaj greste pa ravno vi v cerkev, ker ste vi najbolj potrebni.“

* (Mojster in vajenec.) Vajenec: „Ako ne prinesem denarja, me bo mojster nabil.“ — Visokošolec: „Pa naj mojster sam pride!“ — Vajenec: „Ne bo prišel! Kajti ako pride on brez denarja, ga bo nabila žena.“

* (Take so.) „Naša dekla računa čas čisto po svoje.“ — „Kako je to?“ — „Če dela pol ure, pravi, da je delala štiri ure; če pa izostane štiri ure z doma, pravi, da je bila pol ure.“

Tržne cene dne 11. junija 1907 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	66	Leča	13	—
Rž	13	—	Bob	—	—
Koruzna	12	36	Ajda	12	36
Oves	7	16	Proso	10	72
Ječmen	10	40	Soršca	12	68
Krompir	5	20	Lan	14	16
Fižol	14	31	Jajca po 9 za 40 vinarjev.		
Grah	10	40			

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. g. dr. J. Mauring 10 K, veleč. g. kapl. B. Bartel 10 K, veleč. g. župnik J. Renier 20 K, veleč. g. kapl. J. Lavtar 3 K, neimenovan novomeščan 10 K, veleč. g. župnik J. Mervec 8 K, veleč. g. župnik I. Šalehar za meseca junij in julij 20 K, veleč. g. Anton Oblak, župnik 20 K, dobrotniki iz mesta in Kandije za mesec junij 38 K 40 h. Dr. Jos. Marinko.

Umrli so:

11. junija: Avsec Marija 54 let, jetika, hiš. št. 9.

Loterijske številke.

GRADEC,	1. junija	78	63	80	3	4
TRST,	8. junija	90	68	72	19	79

Poslano.*)

Odperto pismo blagorodnemu gospodu
Francu Pircu-Sreberniškemu
v Kandiji pri Novem mestu.

In tako je prav! Prav tako! Kristali so vsplavali navzgor! A drugo je ostalo na dnu! In tako je prav! Prav tako! Rum, bum, bum, rum, bum, bum, rrrrrrr rum bum bum, rum

*) Uredništvo je odgovorno le toliko, kolikor zahteva zakon.

bum bum! Misli sem za Vaše „kroftne“, nekako ritmične besede, prositi g. Hladnika, naj bi za „instrument“ g. Pureberja komponiral kak „mars“ za razne prilike ob tržnih in semenjskih dneh. Pa kakor so vsi umetniki trmast, tako tudi on; spuntal se je, pravi, da se na boben premalo „zastopi“ in da je „Pureberjev instrument“ po navadi „verstimmt“. In tako j. prav! Prav tako! Ker gre se za žalosten dogodek, radi katerega napadate mene v prvi vrsti in tudi druge, da jaz kot dekan nisem storil svoje dolžnosti pri pogrebu rajnega g. Samide, ampak da sem raje šel kot „provizorični katehet“ z dijaki na majnikov izlet v Kartuzo Pletarje. Prezrl bi Vaš napad, ignoriral Vaš skrajno žaljivi dopis, kakor so v enakih slučajih storili drugi; še vedel ne bi bil zanj, ko ne bi bil nanj opozorjen od Novomeščanov. Mirno bi pretrpel ta krivični napad, a ker svet zavoljo pikantnih in interesantnih nad- in podzemeljskih notic in dopisov misli, da smo tukaj že pravi pravcati „Abderiti“, sem se moral splošni želji udati in se z Vami pečati. Torej k stvari. In tako je prav tako! Prav žalostno, ampak vendar.

Poklicanega ste se čutili kot žurnalista „ožigosati“ načelnike raznih c. kr. uradov in oddelkov, dali ste na rešeto gg. župana novomeškega in kandidanskega, mestni odbor, dijakke, interpelirali ste gimnazijskega ravnatelja, na žurnalistično rešeto ste dali skoraj vse duhovnike mojega dekanata, nadzorovali ste deželno kmetijsko šolo na Grmu, njeno notranjo in vnanjo upravo; „definitivnega učitelja“ verouka na tukajšnji gimnaziji ste tirali celo pred kazenskega sodnika, i. t. d. Poklicanega ste se čutili toliko notic in dopisov pošiljati v razne slovenske in nemške liste, da je postalo Novo mesto — Dolenjska metropola — kar naenkrat tako svetovno znano, da so se „Abderiti“ že kar bali za svojo svetovno slavo, ker so se bali „naše konkurence“; konkurirati pa nečemo. In tako je prav! Prav tako! Širokemu svetu ste oznanjevali, da se tukaj vedno „trese“; da je „magnetična igla“ vedno nemirna; bal se je že g. prof. Belar Vaše konkurence; ker so se mu zdeli njegovi instrumenti „prešvoh“, premalo „nervozni“ in že sta se z g. dr. pl. Schöppinom domenila, da bo treba njegove dati v kabinet med staro šaro in Kranjska hranilnica mora napraviti nove po zistemu g. Pirca-Sreberniškega, na katere imajo tudi ponočne zvezde in luna svoj vpliv, sploh take instrumente, katere so bolj nervozni, posebno po noči. G. prof. Belar je imel prav, da se je bal za svojo svetovno ime; v glavni metropoli živeti, proslavljen biti, pa naenkrat, taka konkurenca iz mesta teh do sedaj obskurnih dolenjskih Abderitov. Tega pa ne!

In tako je prav! Prav tako! Konkurenca je na vsak način huda zver!

Svet je že kar mislil, da stoji Novo mesto na pravcatem vulkanu in da nekega jutra se bo čitala debelo tiskana brzojavka: „Novo mesto z Novo meščani vred je šlo po noči v „luft“ in zjutraj so se zbudili tam gori na luni kot pravi pravcati „lunatici“. In „naš poročevalec“ s Štamburjem vred je stal v svoji zvezdoopazovalnici in s rešpetlinom opazoval Abderite novomeške na luni, potem je „naš poročevalec“ izročil rešpetlin očetu Štamburju in le-ta je po rešpetlinu voščil dobro jutro svojemu novomeškemu kolegi gori na luni; in Abderiti — na zemlji so se — oddahnili, konkurenca je zginila. Hvala Bogu! In ta kazen božja jih je zadela zavoljo tega, svet poslušaj, pa tiho, le na uho se sme povedati: Prava republika, anarhija je bila tam nastala! Hu! Hu! Še celo streljali so na „našega poročevalca“ z revolverjem; baje je bil takoj prihitel g. polkovnik žandarmerije, v Ljubljani je bil pripravljen cel bataljon z ostrimi patronami, da bi šli na te republikance in anarhiste! Anarhija, republika v Novem mestu! Pod očmi „krvave rihte“. O kaké nemirne noči sta imela tedaj gg. državni pravdnik in njih namestnik! Kaj bodo rekli tam gori na Dunaju?! Tako znajo ti Novomeščani lepo ponižno prositi, tako ponižno se znajo vklanяти, ko pridejo v Ljubljano ali pa na Dunaj, že v zibelki se uče izgovarjati: „Küß die Hand“, doma so pa anarhisti — republikanci; le še jedenkrat pridite! Bomo Vam že pokazali; posebno se je pa bal g. okrajni glavar; njih ni bilo doma, so bili ob tem kritičnem času z ta mladim g. Šukletom „Eisenbohn“ merit; no, ko so domu prišli, se jim je takoj reportiralo, da je vse mirno; ubogi „Kešek“ so zdihovali, kako si trpel, ko si moral tako kar „galopp“ domu;

nisem si mogel misliti, da bo kar čez mojo „visoko“ glavo v v moji metropoli naenkrat izbruhnila republika, anarhija. Pa tudi ni. Vrnil se je po stari cesti in plaho gledal iz kapitelskega hriba na republikansko mesto; in „visoki“ gospod ni videl ni slišal nič sumljivega, mislil je, da bo slišal bobnenje in pokanje pušk nacionalgardistov, in malo se je že bal za svojo glavo; mislil si je, v republiki mora priti glavar prvi na vrsto, ker ima regierung v rokah; v republiki in anarhiji ni prostora za cesarsko regierung. In kaj je stroga preiskava dokazala: Da so Novomeščani mirni ljudje, da še ne vedo kaj je anarhija ali republika; da se je streljalo z 3 cm dolgim „srebrnim“ revolverčkom, priveskom pri uri, pa ne na g. „Sreberniškega“, ampak za „špas“ v zrak, ko je slučajno „naš poročevalec“ mimo šel. Zakaj sem vstregel želji Novomeščanov in zakaj to pišem? Zato da bo svet izvedel, da še nismo postali „Abderiti“ in da bo svet znal ceniti pogostne dopise in notice iz Novega mesta v raznih slovenskih in nemških listih po notranji in vnanji vrednosti.

Zdaj pride pa na vrsto proš, dekan oziroma „provizorični katehet na tukajšnji c. kr. gimnaziji“. Prošta, oziroma provizoričnega kateheta si je g. Sreberniški s posebno slastjo privoščil; le škoda, da ga je bolj „Primorcem“ privoščil; zakaj ga niste privoščili ljubljanskima slovenskima dnevnikoma, ki bi ta mastni dopis gotovo enako dobro plačala, kakor „Edinost“? Kak „fraid“ bi imeli Novomeščani, posebno pa moji fantje na gimnaziji; in to posebno zdaj, ko imajo ti ubogi revčki vedno „Versotz“, „schriftlich in mündlich“! Oj, to je taka žalostna prozaična doba za mlado življenje! Ker jim Vi niste tega „fajda“ privoščili, bom pa jaz; posebno, ker so sami malo prizadeti, ker so bili prav za prav moji „zapeljivci“! Novomeščani in fantje moji poslušajte! „Edinost“ z dne 1. junija t. l. štev. 149 piše:

(Na svežem grobu pok. Samide.) In tako je prav! Sicer je ob enem tudi prav, prav žalostno, ampak vendar: še le po-nevihti se nebo jasni. In tudi v naši megljeni Dolenjski se polagoma jasni. Treba je le še par tacih pogrebcev, kakoršen je bil v torek popoldne, ko so zanesli pokojnega župnika č. g. Jos. Samide-ta k zadnjemu počitku, pa se bo tudi med „maso ljudstva“ precej jasnilo. Ta pogreb je bil zrcalo, v katerem se je svetlikal sij značaja kranjskega svečeništva in politično korumpiranih razmer v deželi razpalega Samovega kraljestva. Na tem žalostnem pogrebu spoznali smo prave dušne pastirje, od onih ki goje mrznjo do sobrata duhovnika.

Kristali so vsplavali navzgor, a — drugo je ostalo na dnu! In tako je prav!

Pokojnik si je obremenil glavo trnjevim vencem, prepojenim od gorja, pripojenimi solzami, oblitim srčno krvjo prelite na žrtvenik ljubezni do svojih roditeljev. Voljno je nosil ta trnjevi venec in razum avtorja teh vrstic jih je le malo, katerim bi bilo znano, kako težak je bil ta trnjevi venec zanj. Četudi je voljno trpel in se junaško boril sam seboj, ampak srečen, srečen in zadovoljen Samide ni bil. On, ki je poznal svet in njegovo gorje. On, ki je sam skusil zunaj talarja življenja sladkobo in grenkobo, on se ni mogel strinjati z mišljenjem, še manje z dejanjem cerkvene politike kranjskih škofov. Pa to spada v poglavje njegovega življenjapisa, s katerim se danes ne moremo še baviti. Dotaknili smo se te krvave rane iz njegovega kremenitega življenja le v kolikor je potreba, da osvetlimo razloge, zakaj ni bil Samide pokopan s tistim dostojanstvom, ki mu je pristojalo kakor katoliškemu duhovniku. Ne pompa, ne hrušča, ne vencev, ne hinavskih solza ne zahtevamo zanj... skromni smo v svojih željah, kakor je bil skromen on sam ves čas svojega življenja. In naša skromna želja je bila, naj bi bil blagi pokojnik vsaj z mašo pokopan, naj bi se nad rušo njegovega groba vsaj višji cerkveni dostojanstvenik dekanije, v kateri je živel zadnja leta svojega vpokojenja poslovil v par ginljivih besedah, predno ga je na veke zakrila črna, hladna gomila. In naj bi snival večni sen v vrsti med duhovnimi sobrat, ali vsaj v vrsto drugih njegovih prijateljev, kakor se je izrecno želelo. Ne, tudi ta skromna želja se ni izpolnila. Ob malem številu ožjih mu prijateljev in znancev položili so ga ob najhujši vročini ob 3. uri popoldne kakor navadnega siromaka k zadnjemu počitku.

Resnici na ljubo moramo sicer priznati vso čast zavodu usmiljenih bratov. Ali česar ni bilo, bi bilo lahko. In to ni lepo, pa ni prav in ni prav.

Novomeški kapitelj ni poslal ne enega duhovnika v ornatu. Pač pa poleg usmiljenih bratov in oo. frančiškanov vso čast gg. svečenikom kočevskega (pogreb je vodil Kočevski dekan) in novomeškega okraja. Bilo jih je sicer bore malo, a kar jih je bilo, se sme reči, da so se pokazali res prave duhovne sobrate pokojniku. V trpko žalost njegovih prijateljev se je vmešala izrazita nevolja, da se duhovniku kakoršen je bil Samide, ni priredil njegovemu stanu dostojnejši pogreb. Seveda, revež ni imel premoženja, zapustil ni ničesar, razven kar je imel na sebi. Tako namreč pravijo. In ker je bil odkritosrčen in se ni strinjal s sedanjo cerkveno kranjsko politiko, zato so ga mrzili in njihova mržnja da je segala celo do groba!

A Samide je bil tudi rezervni častnik in kakor tak veteranez iz Bosensko-Hercogovinske vojne. Spodobilo bi se bilo, da se mu izkaže primerna čast tudi v tem njegovem dostojanstvu, na katerega je bil ponosen. Toda tudi ta čast se mu je popolnoma odrekla.

Pravijo, da ni imel denarja. Denar, o! prokleti mamon, kako globoko sega tvoj mamljivi strup v naziranje in egoizem človeške družbe! Torej tudi tak izraz dolžne časti mora biti plačan z denarjem! Dobro! Ali ne bi bili mogli nabrati tistih par kronic za primerno število mestne garde?!

Če niso imeli pristojni duhovni gospodje volje zato, prepustili naj bi bili to stvar lajkom. Tako bi bili vsaj stari vojaki izposlovali hrabremu bojevniku dostojen pogreb kakor častniku, če že vsa dekanija ni bila zmožna, ali pa ni hotela prirediti pogreb, primeren duhovnemu sobratu.

Pobratimi tam ob obalah modre Adrije glejte, tako se godi našim svečenikom na Kranjskem, če niso politično čutili po volji višjih pastirjev in če niso umrli z listnicami natlačenimi z bankovci! Žalostno, žalostno, ampak v drugem oziru pa je prav tako. Le po takih oblakih se polagoma zjasni. Kedo da je kakor poklicana višja cerkvena inštanca zakrivil tak pogreb, o tem ne bomo raziskovali. Ampak, kadar bomo čuli, da se komu iz Kranjske zopet zahoče po škofovi mitri na našem Primorju, tedaj bomo stavili vprašanje: Kaj je dostojnejše? Ali odtezati se kakor pristojni višji cerkveni dostojanstvenik pogrebu svojega duhovnega sobrata, ali pa se kakor provizorični katehet udeležiti majnikovega izleta....

Srebrniški.

Meni torej g. Pirc-Sreberniški in drugim duhovnikom sobratom, očitajte mržnjo do sobrata-duhovnika? Dokažite mi le jeden slučaj, da sem jaz v svoji duhovniški službi, do katere koli osebe, bodi si svetnega ali duhovskega stanu gojil mržnjo zavoljo politično korumpiranih razmer v deželi razpalega Samovega kraljestva? Vprašajte „maso ljudstva“, apelirajte na inteligenco, apelirajte na vso duhovščino — svetno in redovno mojega dekanata in na duhovščino cele škofije ljubljanske in drugih škofij, in vsi merodajni faktorji bodo Vam dali tak odgovor, kakor ga v tem slučaju zaslužite, za tako obrekovanje in opravljanje. Ali mar mislite, da obrekovanje in opravljanje za žurnalista ni greh? Akoravno je tudi plačan? Moje srce sploh ne pozna mržnje ne sovraštva v nobenem slučaju.

Dalje mi očitajte, da se nisem zavedal svojih dolžnosti kot dekan in višji cerkveni dostojanstvenik, da pogreb ni bil dostojen, da se je vršil popoldne ob 3. ob najhujši vročini; brez sv. maše; da sem šel raje na majnikov izlet v kartuzo Pleterje kot provizorični katehet, namesto, da bi se v par ginljivih besedah poslovil na gomili od svojega sobrata duhovnika in vse to se je zgodilo iz družega prav umazanega vzroka, ker ni gospod Samide umrl z listnicami natlačenimi z bankovci!

G. Pirc-Sreberniški, ali ne veste, da čas pogreba določi mrliški oglednik? To je bilo dobro, da niste kak „Gefrorenes“! Sicer! — Ali ne veste, da se popoldne ne daruje sv. maša? Ko bi Vam bilo za sveto mašo, bi Vam g. oče pripor povedal, da se bo sv. maša za ranjcega darovala prihodnji dan in nobeden Vam ne bi bil zabranil vstopa v kapelico usmiljenih bratov.

Pogreba, ki ga je vodil g. dekan kočevski, se je vdeležilo: 10 svetnih duhovnikov, 8 očetov frančiškanov, dva frančiškana lajka, frančiškan terciar s konventnim križem, 8 usmiljenih bratov zopet s konventnim križem, vsi s svečami; pel se je med potom običajni psalm „miserere“. In tak pogreb se Vam za duhovnika ne zdi dostojen? Duhovnik si želi molitve, ne muzike in vnanjega pompa pri svojem pogrebu! Kako pa da je vodil g. dekan kočevski pogreb? Zato, ker je bil on o smrti ranjega gospoda obveščen, jaz pa ne; za to, ker je bil on rojak in prijatelj ranjkega, zato, ker je on tudi v kočevskem dekanatu služboval do upokojenja; zato, ker je bratu ranjcega sporočil, da pride; zato, ker je bila ponudba moja predvečer pred pogrebom, da bom prihitel na pogreb iz Pleterske kartuze odklonjena, češ, vsaj pride dekan kočevski. Razumete g. Pirc-Sreberniški?

Posloviti se na gomili od umrlega duhovnika v ljubljanski škofiji ni v navadi; le umrlemu škofu in aktivnemu župniku izven Ljubljane se govori mrtvaški govor! Torej tudi ta Vaša trditev ne drži. Prav ima toraj g. oče pripor, ko mi piše: „Sprevod se je vršil v najlepšem redu, in mislim, da nobeden se ni spodtikal nad prireditvijo, kakor oni znani dopisovalec!“ —

G. Pirc-Sreberniški, mi verujemo v vstajenje mesa, kakor smo se učili v apostolski veri; toraj je krivoverstvo, če učite, da bo hladna zemlja zakrila ranjkega gospoda na veke.

Ni imel „listnic z bankovci napolnjenih“, zavoljo tega ni bilo prošta in drugih gospodov... Grdo, umazano podtikanje, nesramno predbacivanje! Že marsikaterega duhovnika, bogoslovca, frančiškana in usmiljenega brata sem pokopal, a vinarja nisem prejel, storil sem to iz gole ljubezni, ravno tako moji sobratje, in če je nam bilo za to ljubav kaj določeno, se je to darovalo za kak dober namen; še celo sveče se cerkvi darujejo, kar lahko spričuje prečastiti kn. šk. ordinarijat. To je sklep v mojem dekanatu in povzročil sem ga jaz. In ta sklep se tudi drugodi posnema. —

Smešno je, da mi predbacivate hrepenenje po škofovskih mitrah na Primorskem! — Takega hrepenenja še nisem imel, ker vem, kako težke so škofovske mitre in sicer dandanes! Še moja mi je pretežka; za nobeno se še nisem potegoval, tudi za novomeško ne; in sicer niti osebno, niti pisмено niti ustmeno, tudi ne po kaki drugi osebi; to tudi drugi dobro vedo na onih mestih, kjer mitre oddajajo. Tudi je moj ponos, da zasé še nisem ničesar prosil. Zavoljo tega ste brez skrbi! Za kako mitro Vas ne bom nadlegoval. Vaša magnetična igla bo zaradi tega lahko po dnevu in po noči mirna. Mogoče, da je Vaš mogočni: „Bomo“ kompetentom za škofove mitre dal migljaj, kdo ima odločilno besedo pri oddaji miter, kje je zadnja inštanca za celo goriško cerkveno provincijo! Gotovo je marsikomu izza otroških let, ko je od miter čital, na misel prišla otroška povest: „Vom kleinen Gernegroß“. — Dosti! Konec! In tako je prav! Prav tako! Obrekovali, opravljali in krivico ste mi storili g. Pirc-Sreberniški! — O tem je vse prepričano in tudi Vi! Kaj, ko bi bil provizorični katehet zdaj tako hudomušen in bi Vas tiral iz kolegijalitete in korpsgeista do definitivnega kateheta — pred kazenskega sodnika in si iskal zadoščenja? Masa ljudstva naj Vas sodi! In kaj, ko bi ta Vas po zasluženju dejansko sodila, potem bi javkanje „našega poročevalca“, republika in anarhija Vam bore malo pomagalo.

Novo mesto, 12. junija 1907.

Dr. Elbert,

inful. prošt, dekan in provizorični katehet.

ZAHVALA.

Velika ljudska veselica „Narodne čitalnice v Novem mestu“ je dne 9. t. m. sijajno uspela. Zahvaliti se je zato požrtvovalnemu in skupnemu delu vseh sodelujočih moči. Podpisani odbor čuti prijetno dolžnost, zahvaliti se v prvi vrsti p. n. narodnim damam, ki so z vso trudaljubnostjo oskrbele aranžma in vso strežbo v različnih paviljonih, vrlenu Dolenjskemu Sokolu za izbornu telovadbo, sl. Dolenjskemu pevskemu društvu za krasno petje, Prost. gasilnemu društvu za prijazno sodelništvo in prav posebno tudi veleposestniku g. R. Smoletu za blagodušno prepustitev lepega gozdnega prostora. Pa tudi vsem drugim, ki so kakorkoli pripomogli k sijajnemu vspehu te narodno lepe zabave, se izreka s tem pristrčna zahvala.

(166)

Odbor Narodne čitalnice v Novem mestu.

Marija Magdalena Praprotnik roj. Stengl naznanja v svojem in v imenu svojih hčer Marije, Otilije in Gabrijele vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretružno vest, da je nje preljubljeni, dobri soprog, oziroma oče, gospod

Ivan Praprotnik

c. kr. sodn. oficijal v pok., imetnik vojne svetinje, svetinje za 40 letno zvesto službovanje, vojaške in civilne spominske svetinje, vojaškega službenega križca I. razreda

po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti, dne 7. junija t. l. v 66. letu svoje dōbe, udano v Gospodu zaspal, ter je bilo dne 9. junija njegovo truplo na novomeškem pokopališču k večnemu počitku položeno.

Za milo sočutje mej boleznijo in ob smrti našega nepozabnega sopruha in dobrega očeta izrekamo vsem prijateljem in znancem srčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo p. t. gospodom uradnikom za tako obilno in odlično spremstvo ter poklonjeni krasni venec; slavni meščanski gardi in njenemu poveljstvu za korporativno spremstvo in odliko pri pokopu. Gospodom nosilcem za skazano prijaznost. Konečno bodi tudi naša najiskrenejša zahvala izrečena vsem našim ljubim in spoštovanim sosedom, ki so s toliko ljubeznijo nam v urah naše britkosti tolažilno pristopili. Vsim srčna hvala.

Kandija pri Novem mestu, 14. junija 1907.

(164)

Žalujoči ostali.

Dražbeni oklic.

E 156/7
11

Po zahtevanju Jožefa Bašelj v Gor. Karteljevem zastopane ga po dr. Slancu bo 18. junija 1907 dopoldne ob 9. uri pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zavezančevih nepremičnin in sicer: 1.) ul. št. 137 d. o. Zagorica obstoječe iz a) pritlične zidane in s slamo krite hiše v dolžini 12:20 m in širini 5:80 m v slabem stavbenem stanju, b) lesenega in s slamo kritega svinjaka s tremi oddelki v slabem stavbenem stanju, c) iz gospodarskega poslopja, ki tvori zidan živinski hlev za osmero živinčet, leseno šupo in majhen lesen hlev za ovce. To poslopje je razun stropa v dobrem stanju; d) iz deloma zidanega deloma lesenega s slamo kritega poda s kletjo in poleg stoječe odprte šupe, vse v srednje dobrem stavbenem stanju; e) iz lesene s slamo krite kašče z dvema oddelkoma v dobrem stavbenem stanju; f) iz lesenega s slamo kritega kozolca z osmimi okni, z dobro streho, a slabo podlago; g) iz nepozidanega stavbišča in h) iz jedne vrtna parcele, 7 parcel njiv, deloma slabe, deloma dobre kakovosti, jedne parcele travnika, jedne gozda in 6 parcel pašnika; 2.) vlož. št. 139 d. o. Zagorica obstoječe iz dveh neobdelanih vinogradov z majhno zidano zidanco; 3.) ul. št. 195 d. ob. Zogorica obstoječe iz 9 slabo gnojenih in zanemarjenih njiv in jednega pašnika. Pritikline pri ul. št. 137 obstoje iz 2 bran, 2 kadi za kiselo in jednega novega neokovanega voza. Vsi trije vložki tvorijo skupaj jedno gospodarsko jednoto in se skupno obdelujejo. Nepremičninam, ki so prodati na dražbi je določena vrednost ad 1) 9797 K 76 h, ad 2) 418 K 40 h in ad 3) 2670 K 09 h, pritiklinam na 42 K skupaj okroglo na 12.730 K. Na zemljišču je vknjiženi dosmrtni užitek Marije Florjančič, ki se cení na 1338 K, za koji znesek se omenjena cenilna vrednost zmanjša.

Najmanjši ponudek znaša 8436 K 68 h pod tem zneskom se ne prodaje. Dražbene pogoje, ki se ob jednem odobrujejo in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 5 med opravljenimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamjenene sodnje, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,

dne 1. aprila 1907.

(159)

Hiša št. 217 z vrtom

se takoj prodaja. Oboje leži pod kapiteljnom na prijaznem prostoru. Hiša je zidana, ima dve sobi, vežo, ki je ob enem kuhinja, in obokano klet.

(120-0-4)

Natančneje pove upravništvo „Dolenjskih Novic“.

Dražbeni oklic.

E 144/7
6

Po zahtevanju Ignacija Vidmar, posestnika v Dobovem, zastopane ga po dr. J. Scheguli, odvetniku v Rudolfovem, bo dne 18. junija 1907 dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zavezančevih nepremičnin in sicer: 1.) pod ul. št. 135 d. o. Belacerkev obstoječe, iz pritlične, zidane, s slamo krite, četrte ure hoda od Belacerkve proti Šmarjeti oddaljene hiše, ki je razun strehe v dobrem stavbenem stanju ter iz njive in novo zrigolanega vinograda z dobro zemljo in rodovitnimi trtami; 2.) pod ul. št. 523 d. o. Belacerkev obstoječe iz njive z dobro rahlo zemljo.

Nepremičninam, ki so prodati na dražbi, je določena vrednost ad 1) 2010 K ad 2) 700 K, skupaj torej 2710 K. Na imenovanih nepremičninah so vknjižene živčne in stanovske pravice, ki se cenijo na 2400 K.

Najmanjši ponudek znaša 1806 K 68 h pod tem zneskom se ne prodaja. Dražbene pogoje, ki se ob jednem odobrujejo in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitveni zapisnik i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 5 med opravljenimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamjenene sodnje, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja Rudolfovo, oddelek II.,

dne 1. aprila 1907.

(158)

Plapca konjarja

s takojšnjim nastopom službe išče kmetijska

šola na Grmu. Plača 24 kron na mesec. (156-0-2)

Hiša z lepim vrtom

na glavnem trgu v Novem mestu št. 88 je na prodaj pod prav ugodnimi plačilnimi pogoji.

Hiša je v najboljšem stanu ter ima v pritličju lepo prodajalno, z zraven spadajočimi 3 sobami, kuhinjo in z vsemi drugimi pritliklinami. V prvem nadstropju so 4 sobe in vse druge potreščine z razgledom na trg in eno stanovanje z dvema sobama in kuhinjo z razgledom na vrt. Vrt je pripravljen tudi za stavbišče, ker leži na licu ulice.

(148-0-3)

Natančneje pri gosp. S. pl. Sladoviču v Novem mestu.

Stanovanje

obstoječe iz štirih sob in vsemi pritliklinami je s 1. junijem oddati v g. Bergmann-ovi hiši na Glavnem trgu v Rudolfovem. Natančneje ravnotam. (87-0-7)

Zastopnika

za Dolenjsko

proti dobri proviziji in s stalno plačo išče dobro idoča tovarna za poljedelske stroje, motorje in stroje za cegelnice.

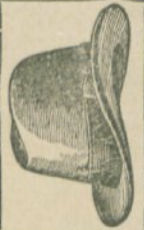
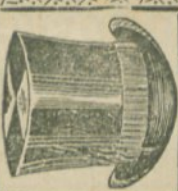
(163-2-1)

Oziralo se bo le na poštenega prosilca, kateremu so kraji in tudi razmere posestnikov v dolenjskih okrajih dobro znani. Prošnje naj se pošiljajo pod naslovom „Dober zaslužek“ na upravništvo tega lista.

Lepa prostorna klet, pripravna tudi za skladišče se odda v najem. Več pove upravništvo Dol. Novic.

Ljudska knjižnica

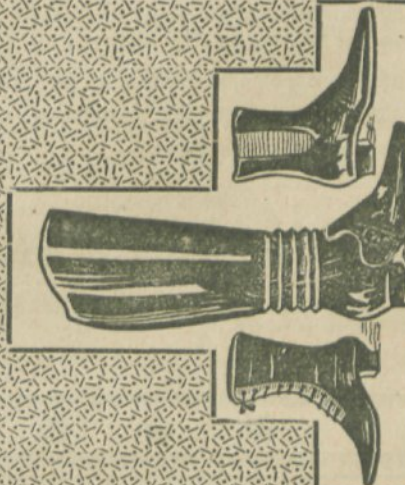
se dobiva v knjigarni
J. Krajec nasl. v Rudolfovem
po 20 vinarjev. — Sedaj je izšlo 12 sešitkov.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Stari trg števil. 10

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Prporočam svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner?«

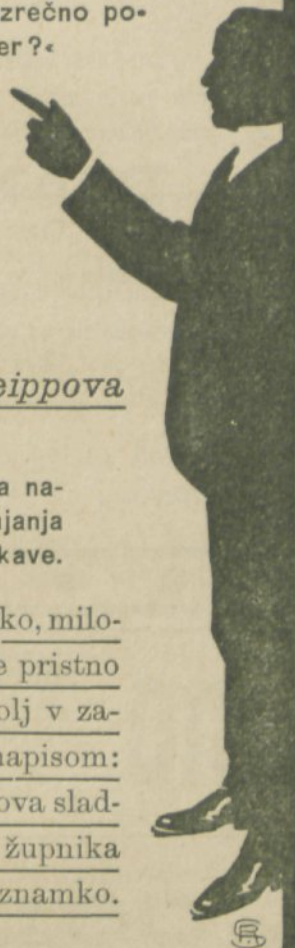
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodjanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Velika prostovoljna razprodaja

v Kandiji, vsega posestva dobro znane Jakšetove gostilne
dné 1. julija 1907; začetek ob 10. uri dopoldne.

Najlepša prilika pod jako ugodnimi pogoji nakupiti si tri hiše z gospodarskimi poslopji. Prodala se bode vsaka hiša posamezno ali pa tudi vse tri skupaj. Hiše so zelo ugodne za gostilničarsko ali pa posebno za usnjarsko obrt, sploh pripravne za vsakterokoli podjetje.

K prav obilni udeležbi vabi sedanji posestnik

Huda južna, Hotel „Črna prst“.

Franc Kovač, v Novem mestu, Hotel Roklič.

(162-3-1)

≡ C. kr. priv. občna zavarovalnica ≡ Assicurazioni Generali v Trstu.

Ustanovljena 1831. : : : : : Jamstveni zaklad nad 300 milijonov kron.

Ljubljana, dne 1. junija 1907.

P. N.

Ker naš večletni zastopnik gosp. Jos. Morauc Novo mesto zapusti in je vsled tega zastopništvo naše zavarovalnice odložil, poverili smo gospoda

FRANC KENDA,

trgovca na Glavnem trgu št. 93 v Novem mestu kot okrajnega zastopnika za novomeški okraj in prosimo slavno občinstvo, da se v vseh zavarovalnih zadevah na taistega blagovoli obrniti.

Z odličnim spoštovanjem

Glavni zastop za Kranjsko c. kr. priv. občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.

Novo mesto, dne 1. junija 1907.

P. N.

Ozira se na predstoječo izjavo, usojam si javiti, da sem prevzel okrajni zastop c. kr. priv. občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu za novomeški okraj. Potrudil se bodem sl. občinstvo v vseh zavarovalniških zadevah popolnoma zadovoljiti ter prosim, da zaupanje, katerega so do mojega prednika gosp. Morauca imeli, v naprej meni izkažejo.

Velespoštovanjem

Franco Kenda,

trгоvec v Novem mestu na Glavnem trgu št. 93.

Vino

lastnega pridelka se prodaja v graščini Bajnof pri Rudolfovem. (139-3-3)

Učenca

za umetni mlin se takoj sprejme proti primernemu plačilu.

Zglasiti se je pri C. Germ Rudolfovo. (140-3-3)

Sl. občinstvu, gostilničarjem, kakor tudi čast. duhovščini uljudno naznanjam, da imam v svoji zalogi v Rudolfovem različna bela, rudeča in črna, pod vsako preiskavo zanesljiva pristna vina, kakor tudi mašna vina, katere dobivam le iz vinogradniške društvene kleti Buje Istra. Proti tem kvalitetam vina, kakor tudi cenam je izključena vsaka konkurenca.

Imam tudi zalogo Puntigamskega piva v sodčkih in steklenicah, kakor tudi raznovrstna žganja, vinski drožnik domačega pridelka liter 4 K itd., vse po jako vrednih cenah. V prav obilna naročila se spoštovanjem priporočujem

(150-3-3)

Jos. Jacaz.**Knjigoveznica****J. Krajec nasl. v Rudolfovem**

||||

se priporočuje v lično in ceno vezavo vsakovrstnih knjig in molitvenikov. Zdaj je posebno priličen čas za hitro postrežbo.

Tovarna slamnikov**Franco Cerar, Domžale - Stob**

se priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu za naročanje vsakovrstnih slamnikov. (161-3-1)

== Cene nizke. == Postrežba točna. ==
Cenik na zahtevo poštnine prosto.

Gostilna in mesarija

na dobrem mestu se radi smrti lastnika odda takoj in trajno v najem ali pa prodaja pod ugodnimi pogoji. Natančneje se poizve pri Ani Jerman, Črnomelj št. 47. (160-2-1)

Steckenpferd - lilijsko-mlečno milo

Bergmanna & Co. Draždani in Tečin n. L.

je in ostane glasom vsak dan doših priznalic najuspešnejše vseh medicinalnih mil proti pégam kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate polti. — Dobiva se po 80 v komad v vseh lekarnah, drožerijah, parfamerijah, trgovinah mila in brivnicah. (99-25-5)

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. (4-16-12)

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 3, mehkega po K 2, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji.

Dračje iz Ruperčvrha po K 5-20 meter, drva meter po K 6-80.

Poskusite in priporočite izdelke Vydrove tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Podobice

za prvo sv. obhajilo

prav lepe in v vsaki velikosti se dobijo v prodajalni J. Krajec nasl. v Novem mestu.

IZ HAVRA V NEWYORK

samo 6 dni

vozijo brzoparniki „francoske prekomorske družbe.“

Edina najkrajša črta.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

E. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

(26-24-12) nasprosti znane gostilne pri „Figovcu“.

Dve prodajalni

se oddaste v najem v Rudolfovem na Vel. trgu v hiši g. pl. Fichtenau.

Ravno tam se dobi več let staro

(62-8-8)

žganje tropovec in drožnik v večji množini.

Gostilna Ferlič, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

(52-0-7)

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki ponedeljek od 10. — 5. ure.

(3-12-12)

šivalni stroji

so najbolji za družinske potrebe, kakor: šivanje, vezenje in krpanje, nepresegljivji za obrtne namene, ter šivajo naprej in nazaj idoči. (Kugellager!)

Glavni zastopnik:

Franc Tschinkel,

Ljubljana, rotoški trg 9. — — — Kočevje, v gradu.

Hiša v Žabji vasi št. 45

je iz proste roke na prodaj. Hiša ima 2 strani, 4 sobe, 2 kuhinji, lepo klet, shrambo in velik vrt. 108-6-5)

Hiša je pripravna za gostilno ali prodajalno.

Natančneje se izve pri sodarju v Žabji vasi.

Malo posestvo

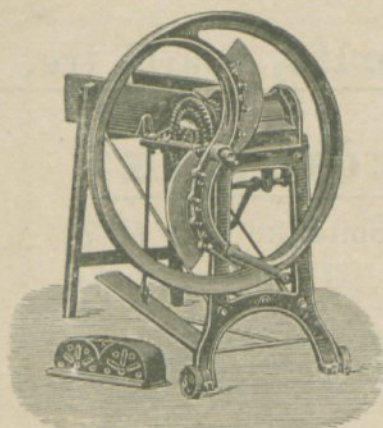
se da takoj za tri leta v najem. Natančneje pri lastniku Jože Kolencu v Bučni vasi pri Novem mestu. (155-2-2)

Prva ljubljanska velika žgalnica kave,

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa. Najnižje cene za posamezne vrste in za najpriznanejše zmezi. (29-12-6)

Pošiljatve od 3 kg naprej poštne prosto.

(152-24-2)

Tovarna strojev in železolivarna K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in od-biralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, ben-cinovih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastoj in poštne prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič**, Dunajska cesta štev. 31.

ŽENSKE LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odliko-vana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam

Ivan Svetec,

(7-20-12) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

V najem se takoj ooda

velika trgovina

z mešanim blagom na zelo ugodnem prostoru na Šutni pri Sv. Križu na Dolenjskem. Več se izve v trgovini na Šutni, ali pa v trgovini g. A. Štanserja v Krškem.

Stara in nova vina

lastnega
pridelka

in **OVES**

je dobiti pri oskrbništvu
Pogance pri Novem mestu. (154-3-2)

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega (53-12-9)

istrijsanskega vina,

belega in črnine, refoška, muškata, potem rakije po primerno nizkih cenah na prodaj. Za pristnost in solidno postrežbo se jamči.

Ivan Pujman, trgovec in posestnik vinogradov
v Vodnjanu-Dignano, drž. železnica, Istra.

Bukove prage (švelarje)

kupuje v velikih in manjših množinah do konec marca mesca 1908 po sledeči meri: 2'60 m + 24 cm + 14 cm
(102-5-5) Jos. Samsa, parna žaga Ilirska Bistrica.

Na graščini Strugi se dobi dobro vino domačega pridelka

od 56 litrov nadalje v vsaki množini po različnih nizkih cenah. Tudi vino za delavce po zelo nizki ceni je tukaj dobiti. (149-3-3)

Tovarnar Franc Nechvíle

na Dunaju, V. 1., Margarethenstrasse Nr. 98

priporoča p. n. vinogradnikom, društvom in gostilničarjem svoje izdelke in sicer:

patentovano trtno škropilnico „Avstrija“, ročne in nahrbtne žvepljalnike „Vindobona“, škropilnice za drevje, sušilnice za sadje, kakor tudi vse potrebno orodje za vino in pivotoč ter za kletarstvo, kakor: grozdne in sadne mline in stiskalnice, pumpe in cevi za vino i. t. d.